

REMISSYTTRANDE

2016-12-07

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Även via e-mail:

n.registrator@regeringskansliet.se

n.remisser@regeringskansliet.se

Remiss av slutbetänkande Till sista utposten. En översyn av postlagstiftningen i ett digitalt samhälle (SOU 2016:54) – N2016/05511/ITP

Svensk Adressändring AB ("SvAAB") lämnar härmed remissvar på rubricerade betänkande ("Betänkandet"). Remissvaret är begränsat till de delar i avsnitt 6 i Betänkandet som rör SvAAB och dess verksamhet.

1. Inledning

Som också framgår av Betänkandet kräver en rationell och säker posthantering att postoperatörerna fortlöpande har tillgång till kvalitetssäkrade adresser. Felaktiga adresser innebär att post blir felutdelad och att postoperatörerna inte förmår att leva upp till de krav på postverksamhet som bl.a. uppställs i 2 kap. 6 § postlagen nämligen att postverksamhet skall bedrivas så att den tillgodoser rimliga krav på tillförlitlighet och så att skyddet för avsändarnas och mottagarnas personliga integritet upprätthålls.

SvAAB, som bildades 1994, ägs gemensamt av PostNord och BringCityMail. Syftet med SvAAB är att på ett konkurrensneutralt sätt säkerställa att postoperatörerna genom avtal med SvAAB får tillgång till kvalitetssäkra postadresser. Den som vill ändra sin adress, beställa eftersändning av sin post till tillfällig eller ny fast adress behöver endast vända sig till SvAAB som kvalitetssäkrar och vidarebefordrar den nya adressen och en ev. eftersändningsorder till de anslutna postoperatörerna. Adressändraren behöver då endast vända sig till ett ställe nämligen SvAAB för att få sin nya adress registrerad hos postoperatörerna och eftersändningstjänster utförda hos dessa.

SvAAB:s roll i den postala infrastrukturen behandlades närmare i prop. 1998/99:95. Där konstaterades bl.a. att det adressändringssystem som byggts upp i SvAAB är framgångsrikt och håller hög kvalitet och att det är en stor fördel för de enskilda konsumenterna att, i samband med adressändring, endast behöva vända sig till en aktör som sedan ser till att samtliga postoperatörer får tillgång till uppgifterna. Det konstaterades vidare att SvAAB får anses ha utvecklats till en viktig infrastrukturell tillgång på postmarknaden vad gäller adressändringar och att de var regeringens bedömning att verksamheten i SvAAB är sådan att den inte kan undvaras (prop.s. 25-26).

2. Utredningens kommentar mm

I avsnitt 6.2.4 i Betänkandet konstaterar Utredningen att tillgång till uppdaterade adressuppgifter är en förutsättning för att postverksamhet skall kunna bedrivas på ett tillförlitligt sätt i överensstämmelse med 2 kap. 6 § postlagen. Enligt samma paragraf skall skyddet för avsändarnas och mottagarnas personliga integritet upprätthållas, vilket även det kan försvåras om brev delas ut till fel adressat. Utredningen konstaterar vidare att det är av stor vikt att de som bedriver postverksamhet har tillgång till sådana uppgifter som behövs för att verksamheten skall kunna bedrivas tillförlitligt. Slutligen hänvisar Utredningen till att ärendet enligt uppgift f.n. bereds i regeringskansliet varför utredningen inte kommer att utreda saken ytterligare.

3. SvAAB:s bedömning

Enligt SvAAB:s bedömning är en väsentlig förutsättning för upprätthållandet av en i samhället sammanhållen adressändringstjänst att SvAAB och Skatteverket samarbetar om adressändring och flyttningsanmälningar. Det avtal och samarbete som pågått under lång tid upphörde dock på Skatteverkets initiativ den 1 januari 2016.

I proposition 2012/13:120 Folkbokföringen i framtiden s. 106-108 framhåller Regeringen med anledning av sitt förslag att anmälningar i folkbokföringsärenden enbart skall kunna göras till Skatteverket men;

att det system för flyttningsanmälningar och adressändringar som sker genom förmedling av SvAAB är välfungerande och att förutsättningarna för att verksamheten även fortsättningsvis skall vara välfungerande inte förändras av förslaget att enbart Skatteverket skall vara behörig mottagare av anmälningar,

att om fler personer i framtiden kommer att vända sig direkt till Skatteverket med sina flyttningsanmälningar bör en sådan utveckling med fördel kunna hanteras inom ramen för en vidare utveckling av samarbetet mellan Skatteverket och det företag som Skatteverket upphandlar tjänsterna ifrån (SvAAB),

att det är önskvärt att den enskilde på ett enkelt och smidigt sätt, i samband med sin flyttningsanmälan till Skatteverket, även skall kunna hantera adressändringar och eftersändningar hos det företag som Skatteverket anlitar (SvAAB)

att det inom ramen för dagens välfungerande system finns goda förutsättningar att ytterligare effektivisera samarbetet mellan Skatteverket och SvAAB.

Det förtjänar således att uppmärksammas att dessa förarbetsuttalanden som ligger till grund för Regeringens förslag att anmälningar i folkbokföringsärenden enbart skall kunna göras till Skatteverket, att det därvid förutsätts att Skatteverket även fortsättningsvis upprätthåller ett samarbete med SvAAB (eller annan sådan upphandlad aktör), inte har beaktats av Skatteverket när samarbetet med SvAAB avbröts. Därmed har också ett samhällsviktigt system upphört att fungera.

Bl.a. till följd av avsaknaden av det tidigare mellan SvAAB och Skatteverket välfungerande systemet gällande flyttningsanmälningar och adressändringar är det av synnerlig vikt för upprätthållandet av kvaliteten i den postala infrastrukturen att SvAAB (eller annan av postoperatörerna utsedd aktör) har en säker och långsiktig tillgång till aktuell adressinformation samt tillgång till erforderliga uppgifter ur lägenhetsregistret. Detta kan enligt SvAAB:s uppfattning endast säkerställas genom lagstiftning.

SvAAB avser att inrätta ett rikstäckande personregister, för vilket SvAAB är personuppgiftsansvarig. Därmed kommer adressuppdateringar från SPAR att kunna upprätthållas tills vidare dock endast för en av SPAR-nämnden angiven period om högst 5 år.

Det är dock en i högsta grad osäker lösning för SvAAB att från gång till annan vara beroende av SPAR-nämndens beslut om huruvida SvAAB även fortsättningsvis skall få tillgång till adressuppgifter genom bruttoavisering från folkbokföringen via SPAR. Därför är det nödvändigt att SvAAB:s - eller annan av postoperatörerna utsedd part - rätt till sådana adressuppgifter, för att tillgodose postoperatörernas behov, tryggas genom lagstiftning. SvAAB har även behov av uppgifter ur lägenhetsregistret vilket enligt lag (2006:378) om lägenhetsregister kräver stöd i lag eller förordning.

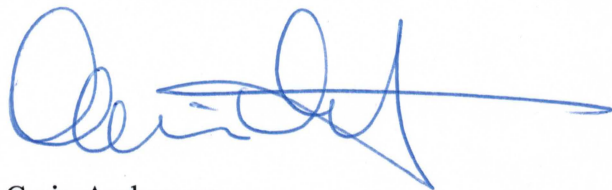
Kan inte en sådan lagreglering komma till stånd föreligger en stor risk för att SvAAB inte på ett säkert och långsiktigt sätt kan fullgöra sitt uppdrag inom den postala infrastrukturen att förse postoperatörerna med kvalitetssäkrade adressuppgifter. Därmed kan också kvaliteten i postbefordran i samhället fortsatt komma att onödigtvis riskeras och svårigheter uppstå att upprätthålla kraven på tillförlitlighet och skyddet för avsändarnas och mottagarnas personliga integritet som krävs i postlagen.

Utredningen hänvisar i Betänkandet till att ärendet enligt uppgift bereds i Näringsdepartementet. Vid SvAAB:s kontakter med departementet framgår det emellertid att någon sådan beredning inte pågår.

För det fall en sådan beredning i departementet inte avses genomföras i närtid föreslår SvAAB att Regeringen ger PTS i uppdrag att snarast utreda saken med syftet att snabbt få till stånd en på lång sikt tryggad försörjning av adressändringar och uppgifter ur lägenhetsregistret till postoperatörerna via SvAAB och om detta lämna förslag till reglering i postlagstiftningen och vid behov i SPAR-lagstiftningen och lägenhetsregisterlagen, i de två sistnämnda fallen i samverkan med SPAR/Skatteverket och Lantmäteriet.

SvAAB vill också peka på behovet av att Regeringen snarast och så långt möjligt vidtar åtgärder för att det samhällsviktiga system för flyttningsanmälningar och adressändringar mellan SvAAB och Skatteverket kan återupprättas i enlighet med de antaganden och förutsättningar som anges i den ovan angivna propositionen 2012/13:12.

Stockholm dag som ovan

Carin Andersson

VD Svensk Adressändring AB